

Иницијална проценка на влијание на регулативата

Чекор 1: Опис на проблемите, целите што ќе се остварат со нивно решавање и можните опции за решавање на проблемите

1. Опис на проблемите

Со оглед на тоа дека со Законот за изменување и дополнување на Законот за данокот на добивка “Службен весник на Република Македонија“, бр.159/08 и 85/10, се извршија промени во концептот на оданочување на добивката остварена од страна на правните лица со воведување на нов систем на оданочување на добивката во моментот на нејзината распределба во вид на дивиденди и други распределби во корист на сопствениците, се јави потребата од допрецизирање и доуредување на воспоставениот концепт на данокот на добивка.

2. Опис на целите што се планираат да се постигнат со решавање на проблемите

Со измените и дополнувањата на Законот за данокот на добивка се предлага понатамошно развивање и допрецизирање на постојниот систем на оданочување на добивката која ја остваруваат правните лица при нејзината распределба.

Истотака, заради подобрување на бизнис климата и унапредување на сегментот на казнената политика се утврди потребата од категоризација на прекршочните одредби и намалување на износите на глобите за дел од прекршоците кои се предвидени со постојното законско решение.

3. Идентификација на можни решенија (опции)

Предложените изменувања и дополнувања ги содржат следните решенија:

- дефинирање на даночната основа која се состои од: 1) фискалната основа која ја сочинуваат непризнаените расходи и трошења за даночни цели и 2) финансискиот резултат - сметководствената бруто добивка односно загуба, која по покривање на загубите од работењето во изминатите даночни периоди, се оданочува во годината на нејзината распределба за исплати на дивиденди и за други распределби од добивката ;

- воведување на нови категории и видови на трошоци кои директно значат оптоварување на добивката на друштвото пред нејзино утврдување кои се определуваат како нефункционални расходи, односно како расходи кои претставуваат лични користи за содружниците и акционерите, менаџментот и на вработените лица кои не се деловно мотивирани;

- детално опишување на постапките на оданочувањето кај поврзаните субјекти, особено во делот на каматите по основ на заемите добиени од содружниците или акционерите посредно или непосредно поврзани со правното лице;

- во однос на оданочувањето на распределбите од добивката за дивиденди и за други исплати од добивката, се врши допрецизирање на одделните категории како што се:

исплатени дивиденди (во парични средства, акции, удели), како другите распределби и исплати од добивката (капиталот) на даночниот обврзник, особено во делот на исплатениот остатокот од ликвидационата маса на друштвото спрема сопствениците на влогот над основниот капитал, исплатите спрема сопствениците на влогот во случаите на истапувањето на содружниците или акционерите на друштвото со намалување на основната главнина и на соодветниот припаѓачки дел на капитал на друштвото. Под други исплати се подразбираат и распределби од добивката кон сопствениците, менаџментот и вработените лица, врз основа на одлука;

- се дефинира опфатот на трговските друштва кои плаќаат годишен данок на вкупен приход по однос на оние трговски друштва класифицирани како мали и микро трговци и се врши проширување на примената на овој систем на оданочување и на правните лица резиденти на Република Македонија кои што водат сметководство и изготвуваат годишни сметки согласно Законот за трговските друштва, а кои што според природата и обемот на дејноста се сметаат за трговци;

- се врши поедноставувањето на системот на оданочување на даночните обврзници кои плаќаат годишен данок на вкупен приход, преку воведување на самооданочување на тој начин што утврдувањето на данокот се врши од страна на даночните обврзници со поднесување на даночна пријава, при што не е потребно утврдување на данокот со решение од страна на Управата за јавни приходи;

- се поедноставува постапката за регистрација и deregистрација на даночните обврзници за плаќање на годишен данок на вкупен приход;

- се врши допрецизирање на постојните одредби од законот кои што ги дефинираат условите за делување и постоење на постојана деловна единица на територијата на Република Македонија како и на системот за нивното оданочување и

- се врши категоризација на прекршочните одредби и намалување на износите на глобите за дел од прекршоците.

Чекор 2: Идентификација на трошоци, придобивки и влијанија

Предложено решение (опција):

Допрецизирање на правната рамка за примена на новиот системот на оданочување на добивката на правните лица при нејзината распределба.

Опис:

Со овој Предлог Закон се дефинира даночната основа која се состои од: 1) фискалната основа која ја сочинуваат непризнаените расходи за даночни цели и 2) финансискиот резултат - сметководствената бруто добивка, која по покривање на загубите од работењето во изминатите даночни периоди, се оданочува во годината на нејзината распределба за исплати во вид на дивиденди и други распределби од добивката.

Во однос на оданочувањето на распределбите од добивката во вид на дивиденди и други исплати, предложените измени и дополнувања во овој закон, се во насока на допрецизирање на одделните категории како што се: исплатена дивиденда, аванс на дивиденда, други исплати од добивката на даночниот обврзник, особено во

делот на исплатениот остаток од стечајната и ликвидационата маса на друштвото кон содружниците или акционерите над износот на основната главнина на друштвото, исплатите кон содружниците или акционерите во случаите на нивно истапување од друштвото под услов да се врши намалување на основната главнина.

Во контекст на претходно наведеното за други исплати од добивката се сметаат и зголемувањата на основната главнина на друштвото што превзема, во услови на преобразба и настанување на статусни промени (спојување, присоединување, поделба) предизвикани од повторната проценка на деловниот имот на пренесените друштва како и распределбите од добивката кон сопствениците, менаџментот и вработените лица, врз основа на одлука на друштвото.

Со предложените измени на законот, се врши доуредувањето на категориите на трошоци кои подлежат на оданочување, а претставуваат нефункционални расходи, односно лични користи за содружниците или акционерите, менаџментот и вработените лица, како што се: скриените исплати од добивката како што се различните видови на давања во корист на менаџментот и вработените на друштвото кои не се резултат на деловното работење на правното лице.

Имено, со законот се отстрануваат усогласувањата во однос на фискалната основа за оданочување кои не се директно или индиректно поврзани со тенденцијата на намалувањето на финансискиот резултат, уште пред истиот да биде распределен на содружниците или акционерите во друштвото, менаџментот и на вработените.

Усогласувањата по однос на применетите методи на амортизација и висината на амортизацијата во зависност од утврдениот период на користење на средствата (амортизациони стапки), резервирањата на трошоците по однос на планирани идни загуби, системот на вреднување на залихите и методот на искажување на трошокот поврзан со применетиот модел на искажување на залихите, моментот на признавањето на платите и другите лични примања од работниот однос (во моментот на пресметувањето во однос на периодот на исплатата), се категории кои влијаат на временската разлика (пресметковни категории) на нивното настанување во однос на нивното признавање како такви. Овие категории, немаат скоро никакво влијание во однос на намалувањето на капиталот и на средствата на друштвото, гледано во пошироката временска рамка. Истите ќе имаат влијание доколку се оданочуваше финансискиот резултат-остварената бруто добивката (поранешниот концепт на законот за данокот на добивка), а не распределбата на добивката за исплати во вид на дивиденди и други распределби од добивката (сегашниот концепт на законот за данокот на добивка).

Со цел да се придонесе кон заживувањето и натамошниот развој на третиот пензиски столб во Република Македонија како и да се стимулираат работодавачите да организираат и финансираат пензиска шема, односно да уплаќаат дополнителни придонеси за своите вработени, со законот се предлага трошоците по основ на уплатените доброволни придонеси во доброволен пензиски фонд кои не го надминуваат износот од четири просечни месечни бруто плати на годишно ниво по вработен, да претставуваат признат расход за даночни цели.

Со овој предлог закон, се врши и детално опишување на расходите и помалку искажаните приходи кај поврзаните субјекти, особено во делот на каматите по основ на заемите добиени од содружниците или акционерите посредно или непосредно поврзани со правното лице.

Со овој закон се дефинира и опфатот на трговските друштва кои плаќаат

годишен данок на вкупен приход по однос на оние трговски друштва класифицирани како мали и микро трговци и се врши проширување на примената на овој систем на оданочување и на правните лица резиденти на Република Македонија кои што водат сметководство и изготвуваат годишни сметки согласно Законот за трговските друштва, а кои што според природата и обемот на дејноста се сметаат за трговци. Исто така се врши поедноставување на системот на оданочување на овие трговски друштва, преку воведување на самооданочување, на тој начин што утврдувањето на данокот се врши од страна на самите даночни обврзници со поднесување на даночна пријава, односно не е потребно утврдување на износот на данокот со решение од страна на Управата за јавни приходи.

Во однос на процедурите за регистрирање на даночните обврзници за плаќање на годишен данок на вкупен приход наместо досегашното решение за поднесување на посебно барање за регистрирање од страна на даночниот обврзник, постапката за регистрација се поедноставува, на тој начин што регистрирањето го врши Управата за јавни приходи врз основа на податоците за искажаниот вкупен приход во Билансот на успех кон годишните сметки за последните три години.

Во делот на deregistracijata на даночните обврзници од режимот за плаќање годишниот данок на вкупен приход, а со цел да се одбегнат честите флуктуации на овие даночни обврзници од еден во друг режим на оданочување, се предлага измена на ставот 1 на членот 38-ѓ од законот, врз основа на кој се бара отстапувањето на поголемиот вкупен приход во висина од 10% од максимално утврдениот вкупен приход на годишно ниво од 3 000 000 денари (односно 3 300 000 денари) да се утврдува како годишен просек од последните три години на работењето вклучувајќи ја и годината за која се утврдува данокот. Интенцијата на оваа измена е да истапат од овој режим само оние друштва кои постигнале одреден степен на раст и кои во подолг период, во континуитет ќе остварат поголем приход од утврдениот.

Со овој закон исто така се допрецизираат постојните одредби од законот кои што ги дефинираат условите за делување и постоење на постојана деловна единица на територијата на Република Македонија како и на системот за нивното оданочување. Во делот на одбегнувањето на двојното оданочување извршено е допрецизирање на постојните одредби на законот кои што се однесуваат на оданочувањето на приходите остварени од страна на домашните правни лица во и од странство, како и во однос на добивките кои што ги остваруваат домашните правни лица од страна на постојаните деловни единици во странство. И во двата случаи потребно е да биде доставена потврда издадена од страна на странскиот даночен орган за платениот и задржан данок.

Исто така, со предложените измени на законот се предвидува категоризација на постојните прекршочни одредби како и намалување на дел од глобите кои се пропишуваат за сторителите на прекршочните дела согласно со насоките на Владата на Република Македонија за унапредување на сегментот на казнената политика и барањата на бизнис заедницата во земјата.

1. Трошоци

- Дали опцијата предвидува воведување на нови формалности во смисла на обврска за правните или физичките лица да обезбедат уверенија, пријави,

решенија, одобренија, овластувања, согласности, сертификати, дозволи, барања, изјави и други обрасци? Ако да, наведи ги формалностите. **НЕ**

- Дали опцијата ќе предизвика иницијални трошоци за министерствата, другите органи на државната управа? Ако да, образложи ги трошоците. **НЕ**
- Дали опцијата ќе предизвика континуирани трошоци за министерствата и другите органи на државната управа. Ако да, образложи ги трошоците. **НЕ**
- Дали опцијата ќе предизвика иницијални трошоци за правните или физичките лица? Ако да, образложи ги трошоците. **НЕ**
- Дали опцијата ќе предизвика оперативни трошоци за правните или физичките лица. Ако да, образложи ги трошоците. **НЕ**

2. Придобивки

- Опис и опсег на финансиските придобивки за засегнати страни:
- Други нефинансиски придобивки за засегнати страни: Нема

3. Ризици и претпоставки

Со денот на отпочнувањето на примената на овој закон, се очекуваат позитивни реакции од бизнис заедницата со оглед на тоа дека се излегува во пресрет на нивните барања и предлози за ублажување на казнената политика преку соодветно намалување на износите за дел од глобите за сторените прекршоци.

4. Останати влијанија

Тип на влијание проценето во проценка на влијание на регулативата		Анализи приложени во прилог
Влијание врз националната конкурентност	НЕ	НЕ
Влијание врз социјално исклучените и ранливи групи	НЕ	НЕ
Влијание и ефекти на регулативата врз родовите аспекти и еднаквоста	НЕ	НЕ
Влијание врз животната средина	НЕ	НЕ
Влијание/значителна политичка промена на пазарната економија вклучувајќи испитување на влијанието	НЕ	НЕ

Тип на влијание проценето во проценка на влијание на регулативата		Анализи приложени во прилог
врз потрошувачите и конкурентноста		
Влијание врз правата на граѓаните	НЕ	НЕ
Дали предложените решенија вклучуваат значителни тешкотии за усогласување	НЕ	НЕ

Чекор 3: Консултации

Предложените законски решенија се резултат на соработката со Управата за јавни приходи на Република Македонија,

Резиме на иницијалната проценка на влијание на регулативата

1. Краток осврт на преферираното решение/опција:

Со предлогот на Законот за изменување и дополнување на Законот за данокот на добивка се врши разработување и допрецизирање на правната рамка за примена на новиот системот на одночување на добивката на правните лица при нејзината распределба како и унапредување на сегментот на казнената политика преку категоризација на прекршочните одредби и намалување на дел од глобите за прекршоците.

Опис:

2. Имиња и презимиња на лицата одговорни за подготовка на иницијалната проценка на влијанието на регулативата и предлог законот:

- Борче Смилевски, раководител на сектор за системот на утврдување и наплата на даноци, такси и други јавни приходи, Министерство за финансии

3. Повереници на Владата на Република Македонија кои ќе се вклучат во презентирање на предлог законот во Собранието на Република Македонија:

- Борче Смилевски, раководител на сектор за системот на утврдување и наплата на даноци, такси и други јавни приходи, Министерство за финансии

Изјава од министерот за иницијалната проценка на влијание на регулативата

Изјавувам дека предложениот материјал за иницијална проценка на влијанието на

регулативата/ предлог закон

1.	Нема влијание	врз Буџетот на Република Македонија во висина поголема од 600.000.000 денари.
2.	Нема влијание	врз усогласеноста со законодавството на Европска Унија.
3.	Има влијание	врз постапките или работењето на јавната администрација
4.	Нема влијание	врз економијата и врз обемот на државна помош.
5.	Нема влијание	врз животната средина.
6.	Нема влијание	врз социјалната положба на граѓаните.

7.	Направено е претходно објавување на текстот на предлогот за донесување на закон во Единствениот електронски регистар на прописи и јавно се спроведени консултации со заинтересирани страни. Датум на објавување: Вклучени организации и претставници: Свое мислење дадоа следниве организации:	НЕ
8.	Сите забелешки и предлози од заинтересираните страни се земени во предвид.	НЕ
9.	Предлог законот е лекториран.	НЕ
10.	Спроведени се меѓуресорски консултации.	ДА
11.	Дали предлог законот предвидува управна постапка?	НЕ
12.	Доколку предлог законот предвидува управна постапка, дали може да се вгради начелото “молчењето значи одобрување“?	НЕ

Изјава од министерот

Јас, **м-р Зоран Ставрески**, изјавувам дека ја проучив Иницијалната проценка на влијанието на регулативата и сметам дека дава реален преглед на очекуваните придобивки и потребните трошоци врзани со секоја од идентификуваните опции за решавање на проблемот.

Потпис на министерот:

.....

Датум: __. __. 2011 година